

ASMOZ TA JAKITEZ, BEHEKOAK GOIKOA ESKONDU.
Aurtengo *Egan*-en 1-2 zenbakiaren 157-158 orrialdeetan Aules-
tiko jatorrizko Bengoetxeatarren armarriak iragarritzat duen
errefrau gisako esaldiaren berri eman genuen. Eusko Ikaskun-
tzak bere ezaugarritzat hartu zuen bere azken lerroa:

Bekoak goikoak eskondu leidi
Ta txikiak aundia benzi leidi
Asmuz ta jakitez.

Esaldiaren ondorean eritzi kaxkar samarra agertu genuen,
hertsia eta ulerkaitza eta Pello Zabaletari zor diot honako
argibide hau. Hala behar ere, Zabaletak hertsitasuna hausteko.
Azkie zenaren hiztegia begiratu, honako hau irakur daiteke:
«*Eskondu* (Bizkaiera zaharrean), alcanzar, *atteindre*» aintzina-
ko errefrau batek dionez: «Itxadonik txoria eskondu nei».
Gaur egun oraindik Eibarren erabiltzen da «Itxainda txoria
arrapatzen da». Orain biak argiago ulertzen dira eta «Bekoak
goikoa eskondu leidi» dirudi zuzenena.

ETARRA.—Espainiako jaun txit gorenak, ez dakigu zerga-
tik, baina duela gutitik «etarras» deitzen hasi ziren ETA-koei:
Etakoa edo Etakidea esan beharrez.

Baina haien ondotik edo haiei jarraituz, hemengo jaun txit
gorenatarik zenbait ere, era horrekin kutsatu dira. Izan ere,
hori da normalena abertzale sutsuak erdaraz mintzatzen diren
herrian. Horrek erakusten digu zein iturritatik edaten duten.
Baina, txarrean, hara hor euskaldunak ere kutsaturik, hainbeste
entzutearen buruan.

Zuk pentsa, irakurle, gure harriduraz.

Eta, hori ez da txarrena. Pentsa zazu horientzat zer harridura litzaken orain «etarrik» ez dela zin egingo bagenieke. Harriduraren harriduraz harrika egingo liguteke.

Baina gu, zintzotasunean leial: etarrik ez dela! Zeren Euskal Herrian ez bait da ez herririk, ez txerik. Eta izena duenik.

BILBO ZAHARRA. Eskuetara iritsi zaigu Bilboko Zazpi-kaleetako komertzianteeek argitaratu duten gida liburuxka, parte zahar hortan zernahi erraz eta laster aurkitu ahal izateko egina. Oso praktikoa. Txukun egina gainera, ezkerreko orrialdea marrazkiz eta eskubikoa zerbitzuen helbide eta telefonoz. Gabinorte, S. A. etxeak Imprenta Industrial, S. A.-an inprimatua da. Baina titulua oker jarria du: *Bilbo Zaharra. Casco Viejo.*

Historiari eta leku-izeneri berena zor zaienez, *Casco Viejo*, Zazpi-kaleak dira eta ez «Bilbo-Zaharra». Zeren *Bilbo-zarra*, iturri ziurretik dakigunez, ibaiaren bestaldea da, Muelle de la Merced eta Naxa (Naja) parte hori. Agiri eta mapa zaharrak, eta ez hain zaharrak, begiratzea baizik ez dugu hori jakiteko.

JAURETXE, JAUREGI JATORRAGOAREN KONTRA. Han eta hemen, geroago eta maizago irakurtzen dugu *Jauretxe*, *Jauregi*-ren ordez. Elkarren artean desberdinak izatez aparte, itxuririk gabeko bitxikeria iduritzen zaigu.

Orduen Liturgia (1977) edo hasi zen «casa del Señor» adiaraziz *Jauretxe* erabiltzen, baina euskaldun berriak «palacio» ordez erabiltzen hasi zaizkigu.

Elizbarrutiarteko Liturgi-euskeratzaille Taldeak ere hobe zuen Duvoisin kapitainari jarraitu balio; baina, zoritxarrez, ho-